

МОТИВИ

към ПРИСЪДА №2/13.07.2022г.

по НЧХД № 85/2022 г. по описа на РАЙОНЕН СЪД - П.

С частна тъжба П. Р. АТ., ЕГН:***** е предала на съд Р. Л. К., ЕГН:***** , срещу когото е повдигнато обвинение по чл.148, ал.2, предл.1 вр. ал.1, т.3 вр. чл.147, ал.1 НК.

Срещу Р. Л. К. е повдигнато обвинение за това, че на *****г. е изготвил и депозирал срещу П. Р. АТ., ЕГН:***** , в качеството ѝ на „длъжностно лице“ - главен специалист в Общинска служба „З.“ /ОСЗ/ - гр.П., офис Ч., жалба с вх. № *****/*****г. до Директора на Областна служба „З.“ и до Директора на Общинска служба „З.“- П., в която е разпространил невярна информация, zlepоставяща честта ѝ достойнството ѝ и накръняваща репутацията ѝ в обществото, а именно: „че г-жа П.А. се е отнесла грубо и нелюбезно при посещение в офиса, което прераснало в скандал“.

Сочи се в тъжбата, че на 07.04.2022г. в сайта на МЗ – Областна дирекция „З.“, ОС по З. гр.П., около 09.30 часа, проверявайки служебната си поща в програмата „А.“, тъжителката установила, че лицето Р. Л. К. е депозирал срещу нея жалба с вх. № *****/*****г. до Началника на Областна дирекция по „З.“ С. област и до Началника на Общинска служба „З.“- гр.П.. В жалбата видяла, че са изложени оплаквания, че на неустановена дата е посетил офиса на службата в с.Ч., без да уточнява по какъв повод и излага неверни твърдения, че тя се е отнесла много грубо и нелюбезно при посещението му и че това е прераснало в скандал. Тъжителката твърди, че с никой посетител през нейната тридесет-годишна работа в службата, не се е отнасяла по начина, посочен в жалбата на Р.К. и че винаги е полагала усилие да помага на посетителите в офиса с каквото може и съобразно правомощията си. Соци, че всяка година ѝ е правена атестация, завършваща с положителна оценка, а до момента не са ѝ налагани и дисциплинарни наказания. Тъжителката твърди, че на *****г., проверявайки служебната си поща, установила, че на сайта е качен отговор с № *****-1/*****г. на Началника на Общинската служба „З.“ до Р.К., в последния абзац на който се казвало, че ѝ е отправено последно предупреждение за отношението ѝ към гражданите и че за повторно събитие от този род, ще последва следващо по степен дисциплинарно наказание. Разбрала от написаното, че при последваща подобна, макар и „неоснователна“ жалба, ще бъде уволнена. Соци, че в следствие на невярната информация по повод изпълнение на служебните ѝ задължения, изложени в жалбата на Р.К., за нея настъпили тежки негативни последици, изразяващи се в zlepоставяне на честта ѝ, достойнството ѝ и доброто ѝ име като „главен специалист“ в ОСЗ-П., офис Ч.. Соци още, че се чувства унижена и засрамена, когато много хора, посещаващи офиса или срещащи я случайно на улицата, ѝ задавали въпроса дали ще бъде уволнена дисциплинарно и до кога ще бъде на работа. В следствие на това ограничила контактите си. Отделно от това твърди, че е под постоянен стрес да не загуби работата си. Тъжителката сочи, че целта на жалбата, подадена от Р.К., лишена от всякаква конкретика на твърденията, била единствено да накръни репутацията ѝ в обществото, която цел е постигната.

С тъжбата срещу подсъдимия Р. К. е предявен и граждански иск за сумата от 5 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени от тъжителката А. неимуществени вреди от престъплението „клевета“, който граждански иск е *приет* от съда за съвместно разглеждане в производството.

В хода на съдебното производство частният тъжител П. Р. АТ. се явява лично /във второто от проведените две съдебни заседания/ и се представлява от упълномощения повереник - адв. Г.Ц. от САК. Адв.Ц. поддържа тъжбата, а в хода на съдебните прения заявява пред съда, че след преценка на доказателствата по делото в тяхната съвкупност, по

безспорен начин било установено, че на *****г. в гр.П., чрез саморъчно написана и подписана от него жалба, подсъдимият К. е разгласил позорни обстоятелства за П. Р. АТ. в качеството ѝ на длъжностно лице – „главен специалист“, по повод изпълнение на службата ѝ. Адв.Ц. прави анализ и коментар на събраните гласни и писмени доказателства. Твърди, че от показанията на свидетелката Ф. не могат да се установят важни за делото обстоятелства, а от обясненията на подсъдимия се установявало и, че най-вероятно свидетелката Ф. не го е придружавала до офиса в с.Ч., по която причина не е могла да възприеме лично и непосредствено изложените от нея обстоятелства. Затова адв.Ц. счита, че тези показания в цялост не следва да се кредитират от съда. В показанията на тази свидетелка, освен това, нямало и житейска логика. По отношение на показанията на останалите свидетели, във връзка с предходна жалба срещу доверителката му, адв.Ц. счита, че посредством тях се цели да се внуши перманентно грубо отношение на тъжителката към гражданите, които е обслужвала. Показанията на свидетелката Ш. не следвало да се кредитират, тъй като изложените обстоятелства в нейните показания, не били възприети лично и непосредствено, а са опосредени. Относно показанията на свидетелката Х.Р. адв.Ц. заявява, че макар тази свидетелка, като сестра на подсъдимия, да е вероятно заинтересована от изхода на делото, все пак тя добросъвестно споделила, че е стояла в колата и не е ходила в офиса, така че нейните показания биха могли да са коректни, ако така са ѝ били предадени фактите, но не са възприети лично, поради което не следва да се кредитират. По съвсем различен начин- според адв.Ц.- стои въпросът с групата свидетели, ангажирани от тяхна страна. Показанията на свидетеля В.Р. били конкретни, подкрепени от останалите доказателства по делото и еднопосочно разкривали обективната картина по отношение на това кои лица са посетили офиса на 04.04.2022г., от колко до колко часа, какво точно се е извършвало, как е изготвена подписката в защита на тъжителката и какви са последиците за нея. Също така пълни, точни и подкрепени от другите доказателства били показанията на свидетелите Т.С. и Н.И.. Последният подробно разказал по какъв начин е бил обслужван в офиса в с.Ч. от тъжителката. И трите разпитани лица никога не били ставали свидетели на грубо отношение от страна на тъжителката, на крясъци и на скандали. От приобщените писмени доказателства- лично трудово досие и формуляр за оценка, ставало видно, че тъжителката, през дългогодишния си стаж в ОСЗ, е изпълнявала стриктно и компетентно служебните си задължения и не е давала през цялото време какъвто и да е повод за налагане на наказания. С най-голямо значение като доказателство, според адв.Ц., е процесната жалба, където обективно са отразени мислите и целите на подсъдимия, като заявеното не могло да се счете за истина, съпоставено с атестирането ѝ, резултатите от проверките, показанията на свидетелите и подкрепата към тъжителката с подписка от 36 земеделски производители. Адв.Ц. сочи, че изложената в частната тъжба фактическа обстановка като цяло не се оспорва и от подсъдимия, който в обясненията си не отрича да е написал жалбата, да я е подписал, а не оспорва и съдържанието ѝ. Дадените от него обяснения – в смисъл, че не е искал да навреди на тъжителката, според адв.Ц. са в насока да оправдаят неправомерното му поведение спрямо тъжителката, а нямат и логика, тъй като целта на всяка една жалба е да се вземат някакви мерки срещу този, срещу когото се подава. След анализа на релевантните доказателства, адв. Ц. е на мнение, че с посоченото деяние подсъдимият К. е извършил повдигнатото с частната жалба обвинение и е осъществил от обективна и субективна страна състава на престъпление от частен характер, наказуемо по чл.148, ал.2 вр. ал.1, т.2, пр.2, т.3, пр.1 вр. чл.147, ал.1 НК. Описва се от адв.Ц. какво от обективна страна се изисква, за да е налице визираното престъпление. Соочи, че от субективна страна престъплението е извършено при пряк умисъл, тъй като подсъдимият е съзнавал, че изготвяйки, подписвайки и депозирайки жалбата, със съдържащите се в нея неверни и позорни обстоятелства, е целял твърденията му да стигнат до знанието на трети лица- директорите на двете служби по З.. Адв.Ц. счита, че причина за извършването на престъплението, е несъобразяване и незачитане на защитената от закона неприкосновеност на честта, достойнството и доброто

име на другите в обществото. По отношение на наказанието- по вид и размер, адв.Ц. оставя на преценката на съда. Счита, че гражданския иск също е изцяло доказан по основание и размер. Налице било противоправно поведение от страна на подсъдимия К., в резултат на което са възникнали вреди от деянието и тези вреди са в причинна връзка с определената проява на подсъдимия. Поради това се иска от съда да осъди подсъдимия да заплати на тѣжителката обезщетение за причинени неимуществени вреди в размер на 5000 лв., ведно със законната лихва, считано от *****г.- датата на деянието, до окончателното изплащане. Иск се от съда да осъди подсъдимия да заплати и направените разноси за държавна такса и адвокатски хонорар.

Тѣжителката П.А. заявява, че поддърѣжа всичко казано от адв.Ц. и няма какво да добави.

Подсъдимият Р.К. е подал отговор на частната тѣжба, чрез упълномощената адв.Р.П. от САК, която моли подзащитният ѝ да бѣде оправдан поради неосъществяване от обективна и субективна страна на престѣплението, за което е предаден на съд с частната тѣжба. Описва се фактическа обстановка, която твърди защитата, а именно: че подсъдимият притежава земеделски земи в района на с.Ч., оставени му по наследство и във връзка с получаване на информация за тези земи, се наложило да се възползва от административните услуги на Общинска служба „З.“- офис Ч., като през месец март 2022г. два пѣти посетил офиса и трябвало да бѣде обслужен от г-жа П.А., но и двата пѣти не бил обслужен, а бил изгонен от нея. В тѣжбата се твърди, че при едното от двете посещения подсъдимият бил придружен от сестра си- Х.Р., която е била свидетел на отношението на тѣжителката спрямо тях. Поредният опит да бѣде обслужен и да му бѣде предоставена информация, бил на 04.04.2022г., като около 11:45 часа подсъдимият отишъл отново в ОС „З.“ – офис Ч. при г-жа П.А.. Още с влизането му в стаята, тя започнала да му крещи: „излез веднага“, „тѣкмо излизам в почивка“, „марш навън“, „махни се от тук“, „излез веднага, защото върша сега работа на кмета“ и след това го изгонила най-безцеремонно за трети пореден пѣт. Свидетел и очевидец на това поведение станала и Александрина Ф., която придружавала Р.К., за да му съдейства, ако е необходимо. След изгонването на Р.К. и отказът му да бѣде обслужен, същият обсъдил с г-жа Ф. ситуацията, обмислил обстойно отношението, което е получил и на *****г. подал жалба до Общинска служба „З.“ – П. и до Директора на Областна служба „З.“ - С. област, като изказал възмущението си от обслужването в офиса в с.Ч. от служителката П.А., която се е отнесла „грубо и нелюбезно“. Необходимата информация относно земеделските си земи все пак Р.К. получил веднага, безпроблемно и при добро обслужване, но от служителите в службата в гр.П.. В отговора се сочи, че твърдението на тѣжителката, че с „никой не се е отнасяла по посочения в жалбата начин“ е невярно и голословно, тѣй като е била подадена жалба с вх. №***** от 20.09.2021г. от 10 регистрирани земеделски производители, стопанисващи земи в землището на с.Ч.. Отрича се твърдението в тѣжбата, че с жалбата са засегнати „честта, достойнството и доброто име“ на тѣжителката, тѣй като не се знае по какъв начин жалбата, подадена от г-н К. е станала обществено достояние и е придобила известност в обществеността. Сочи се, че дисциплинарните производства са вътрешно-административни, като в тях участват работодателят, служителът и жалбоподателят, а тези жалби и актовете, с които се произнася работодателят, не се публикуват никѣде и се връчват единствено на заинтересованите страни. Сочи се, че няма ясна причинно-следствена връзка между жалбата и негативното отношение на населението на с.Ч. към тѣжителката. Сочи се, че е нормативно регламентирано както правото на жалби на всеки един гражданин, така и задължителното поведение на държавния служител по отношение обслужването на гражданите. Цитират се норми, според които „всеки гражданин има право на жалби, предложения и петиции до държавните органи“ /чл.45 от Конституцията на Република България/, както и такива, според които държавният служител дълѣжи „учтивост“ /чл.3, ал.1 и ал.6 вр. чл.2 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация и чл.20 от Наредба за

административното обслужване/. Видно било, че поведението на тъжителката е в разрез с установените за нея, в качеството ѝ на държавен служител, нормативни задължения, а право на всеки гражданин било да подава сигнали и жалби когато тези норми не са спазени и е неудовлетворен от обслужването на съответната държавна администрация. Сочи се, че с решенията си Европейският съд по правата на човека в Страсбург изрично защитил правото на гражданите да подават жалби срещу представители на властта и обявил, че те не могат да бъдат съдени за клевета и обида дори ако твърденията им не се потвърдят. С отговора на тъжбата се оспорва изцяло- както по основание, така и по размер, предявеният граждански иск за нанесени неимуществени вреди. Твърди се, че подсъдимият не е извършил твърдените деликтни действия, няма никаква причинно-следствена връзка между подадената жалба и описаните емоционални състояния на тъжителката, а и неимуществените вреди не били конкретизирани.

Подсъдимият Р. Л. К. се явява лично в проведените съдебни заседания и бива защитаван от упълномощения адв.Р.П. от САК. Адв. П. в хода по същество на делото иска от съда да оправдае подзащитния ѝ по повдигнатото му обвинение, като счита, че безспорно и категорично се е доказало, че Р. Л. К. не е осъществил от обективна и от субективна страна състава на престъплението, за което е предаден на съд с частната тъжба. От събраните доказателства, се доказвало, че в няколкото пъти, в които Р.К. е посещавал офиса, където работи тъжителката П.А., не е бил обслужен и не е получил съответната информация, което наложило да бъде обслужен в офиса на ОСЗ- П. в гр.П.. На сестра си-свидетелката Х.Р., е споделил, че е бил изгонен, а и същата лично е възприела, че той не се е забавил вътре. Адв.П. заявява, че клиентът ѝ не отрича, че е подал жалба, след като на 04.04.2022г. бил отново изгонен от г-жа А. и че с жалбата си е изказал възмущението си от обслужването в офиса в с. Ч. от служителката П.А., която се отнесла грубо и нелюбезно. Защитата твърди, че не е налице разгласяване на позорни обстоятелства като факт, свързан с личността на г-жа А., който е от естество да накърни доброто ѝ име в обществото. Това, че тя се е отнесла грубо и нелюбезно, не били факти, които се оценяват позорно в обществото. Позорното обстоятелство, освен това, следвало да е неистинско, като в случая се доказало, че по принцип г-жа А. има грубо, невъздържано и нелюбезно отношение и към други хора, които са ходили да се обслужват при нея. Свидетелките Ф. и Ш. установявали, че нееднократно тъжителката се е държала нелюбезно с тях. И двете свидетелки заявили, че са подали жалба срещу г-жа А. заради негативното ѝ отношение и невъзможността да работят с нея, която жалба е представена по делото и вследствие на която жалба г-жа А. е наказана. Тази жалба тя лично била разгласила пред обществото или на нейн кръг познати и е инициирала подписка в своя подкрепа. Като „абсолютна истина“ определя адв.П. нелюбезното и грубо отношение на П.А. към други лица. Доказало се, че системно има жалби и проверки срещу г-жа А., включително и нова жалба от председателя на Българския фермерски съюз. Г-жа А. обаче била наказвана единствено във връзка с първата жалба срещу нея, подадена от земеделските производители, но нямало абсолютно никакви последици за нея от жалбата на г-н К.. Доказало се, че няма и не е налице разгласяване на несъществуващи позорни обстоятелства. Г-н К. не бил разгласявал подадената от него жалба. Самата г-жа А. разгласявала всички жалби, които са подавани срещу нея. Жалбата от г-н К. не била ставала обществено достояние, а била адресирана единствено и само до орган на властта в това му качество. Нито жалбата, нито отговорът на работодателя били публикувани някъде общодостъпно за гражданите. Неверни и недоказани били твърденията на тъжителката, че целта на жалбата на г-н К. била да накърни репутацията ѝ в обществото. Няма нито едно доказателство по делото, което да показва, че жалбата е имала такъв резултат. Според адв.П. може би реакцията на обществото е следствие единствено и само на подадената първа жалба от 10-те земеделски производители и срещата, която началникът на ОСЗ-П. е провел с тях, вследствие на което г-жа А. е преместена временно в гр.П.. Следователно, всичко било реакция на поведението на самата тъжителка, довела сама до

знанието на трети лица всички тези обстоятелства. Нямамо ясна причинно-следствена връзка между жалбата на г-н К. и негативното отношение на населението спрямо тъжителката. Никой от разпитаните по делото свидетели, не бил и чувал за подадената от г-н К. жалба, освен една от свидетелките, която я е прочела, защото ѝ е предоставена лично от г-жа А.. И в пледоарията си адв.П. развива тезата за нормативно регламентираното право на жалби на всеки един гражданин, както и задължителното поведение на държавния служител по отношение обслужването на граждани. Адв.П. акцентира, че не се касае за препоръчително поведение на държавните служители, а за задължително спазване във всички администрации на общи стандарти за качество на административното обслужване. Цитират се разпоредби от различни нормативни актове, според които държавният служител следва „да проявява учтивост“, „да не проявява грубост, невъзпитание и неуважение“. Според адв.П. поведението на тъжителката е било в разрез с установените за нея качества като държавен служител, нормативи и задължения, след като връща един клиент три пъти, без да го обслужи, а такова обслужване е получил той веднага в гр.П.. Според адв.П. правото на гражданите на жалби не бива да бъде ограничено под угрозата, че носи наказателна отговорност за подаването на жалба. Сочи, че решенията на Съда в Страсбург са категорични, че критичните жалби и сигнали не са клевети и че хората имат право да подават оплаквания срещу държавни служители, без риск от наказателна отговорност, дори когато твърдят, че е налице престъпление и дори ако твърденията им след проверка, се окажат неоснователни. В тази насока се цитират решенията „Маринова и други срещу България“ и „Здравко Станев срещу България“. Цитират се и решения на българските съдилища, взели под внимание тази практика на Европейския съд за правата на човека. От доказателствения материал по делото според адв.П. се стига до единственото възможно заключение, че повдигнатото обвинение срещу г-н Р.К. не е доказано по несъмнен начин, както от обективна, така и от субективна страна, което е пречка същият да бъде признат за виновен по повдигнатото обвинение. Адв.П. моли съда да отхвърли и предявения граждански иск по чл.45 ЗЗД за нанесени неимуществени вреди. Нямамо нито едно доказателство, че в следствие на подадената жалба е накърнена честта, достойнството и доброто име на г-жа А. в обществото и че тя е претърпяла неимуществени вреди. В този смисъл нито имало противоправно деяние, нито вреда, нито доказана вина, нито причинно-следствена връзка между деянието и вредата. Адв.П. претендира и присъждане на направените от нейния подзащитен разноски по делото.

В последното съдебно заседание подсъдимият К. заявява, че няма какво да добави към пледоарията на адв.П. и изцяло поддържа всичко, казано от нея. При предоставяне на възможност за „последна дума“ подсъдимият заявява, че иска от съда да бъде оправдан.

Съдът, като съобрази по отделно и в съвкупност доказателствата по делото и като взе предвид доводите и становищата на страните, приема за установено следното:

ОТ ФАКТИЧЕСКА СТРАНА:

Р. Л. К. е роден на *****г. в гр.С., с адрес в гр.С., ж.к. „*****“ бл.41А, ет.7, ап.67, българин, български гражданин, с висше образование, женен, неосъждан, работи в „*****“ ЕООД, с ЕГН: *****.

Подсъдимият е наследник по закон на земеделски земи в землището на с.Ч., във връзка с които му се наложило няколкократно да посети офиса на Общинската службата „З.“- П. в с.Ч., където дългогодишен служител е тъжителката П. Р. АТ..

Последното посещение на Р.К. в този офис било на 04.04.2022г. Същият останал неудовлетворен и недоволен от проявеното спрямо него отношение на служителката П.А., поради което на *****г. подал жалба вх. № *****/*****г. на ОСЗ-гр.П., адресирана до Директора на Областна служба „З.“ - С. област и до Директора на Общинска служба „З.“- гр.П..

Подадената от Р.К. жалба е предхождана от жалба с вх. № РД *****/20.09.2021г.

от 10 на брой лица, афиширащи себе си като регистрирани земеделски производители, с която те са се оплакали от „грубо и арогантно поведение“ от страна на г-жа П.А.. В следствие на тази жалба и след проведена среща от страна на Началника на ОСЗ-П. с жалбоподателите, П.А. е преместена временно да работи в офиса на службата в гр.П., след което е отново върната на работното си място в с.Ч. и към 04.04.2022г. тя е била на работа именно там.

Подадената на *****г. жалба от Р.К. има следното съдържание: „Г-н Директор, искам да изкажа възмущението си от обслужването в офис „Ч.- Служба по З.“ от Вашата служителка: г-жа П.А.. Тя се отнесе много грубо и нелюбезно при моето посещение в офиса!! Като това прерасна в скандал! Не желая повече да посещавам офиса в Ч. и затова предпочитам да се обслужвам в офиса в „П.“. Под жалбата има положен подпис от жалбоподателя.

ПО ДОКАЗАТЕЛСТВАТА:

Съдът приема така изложената фактическа обстановка за безспорно установена въз основа на събраните в хода на процеса и приобщени от съда доказателствени средства: гласни - показания на свидетелите А.С.Ф. /л.34-41/, В.И.Р. /л.89-92/, Т.Л.С. /л.92-95/, Н.Г.И. /л.95-97/, Х.Л.Р. /л.97-99/, и обясненията на подсъдимия Р. Л. К. /л.99-101/; писмени- жалба с вх.№*****/*****г. от Р.К. /л.6/, писмо с изх.№*****/*****г. от Б.К. – Началник на Общинска служба по З. – П. до Р.К. /л.7/, формуляр за оценка на изпълнението на длъжността от служители, заемащи експертни длъжности със спомагателни функции и технически длъжности /л.8 – л.11/, писмо с изх. №*****/04.07.2022г. от ОСЗ – П. /л.50/, към което е приложено копие от личното трудово досие на П.А., съдържащо 277стр. /прикачено на корицата поради обема си/, справка от деловодна система „*****“ /л.51/, жалба с вх.№РД-*****/20.09.2021г. от регистрирани земеделски производители стопанисващи земя в землището на с.Ч. /л.23, л.52 – л.53/, жалба с вх.№*****/20.09.2021г. от регистрирани земеделски производители стопанисващи земя в землището на с.Ч. /л.54 – л.55/, доклад от Началника на ОСЗ – гр.П. с изх.№РД-*****/1/23.09.2021г. /л.56/, писмени обяснения от П. Р. АТ. с изх.№РД-*****/2/23.09.2021г. /л.57 – л.58/, Жалба от Г.С. – Председател на Български фермерски съюз /л.59 – л.60/, Писмо с приложения към него с изх.№*****/15.06.2022г. на инж.Б.К. – Началник на ОСЗ – гр.П. /л.62 – л.73/, извадка от системата за електронни услуги на ДФЗ /л.80 – л.83/, справка за съдимост на Р. Л. К. от 12.07.2022г. /л.84/.

Установява се от събраните доказателства, че тъжителката П. Р. АТ. е служител на Общинска служба „З.“- П., с място на работа- офис в с.Ч.. Видно от приложения в кориците на делото трудов договор № ***** от 16.12.1999г., сключен между Министъра на З.то, горите и аграрната реформа и П. Р. АТ., тъжителката е постъпила на работа, считано от 23.12.1999г. като служител на тогавашната Поземлена комисия- Ч., а впоследствие е преназначена с допълнително споразумение № *****/21.04.2003г. на длъжност „главен специалист“ с място на работа: Общинска служба по З. и гори- П., офис Ч. към Областна дирекция „З. и гори“- Софийска област към Министерство на З.то и горите. Не се спори, че и към настоящия момент лицето заема същата длъжност. В личното трудово досие на служителката П.А. фигурират атестационни формуляри /за оценка на изпълнението на длъжността/, правени ежегодно по отношение на служителката от 2008 г. насетне, като според всички тях служителката се е справяла добре със своята работа и изпълнението ѝ е отговаряло на изискванията. Последният формуляр е от 20.01.2022г. и е подписан от оценяващия ръководител на П.А. с годишна оценка: „Изпълнението напълно отговаря на изискванията“.

Деянието, за което е повдигнато обвинение, се установява от няколко на брой основни доказателства, като не се спори от страна на подсъдимото лице, а дори напротив- признава се, че деянието, за което бива обвинен, а именно: подаването на жалба до директорите на

Областна служба „З.“ - С. област и Общинска служба „З.“ - П., е извършено от него.

Жалбата е представена към тъжбата, както и по служебен път от началника на Общинска служба по З.- гр.П.- като част от справката от деловодната система „*****“. Жалбата е входирана под вх. № РД-12-05-11-6/*****г. и е със съдържанието, цитирано по-горе в изложението. Няма спор относно съдържанието на жалбата, нито относно това дали тя е подписана именно от Р. Л. К..

В дадените пред съда обяснения подсъдимият К. признава, че е подал жалбата, като обяснява причините за това. Сочи, че по повод желанието да си върне полагащи му се земи, няколко пъти е ходил в офиса в с.Ч. и бил съответно изгонен от г-жа А.. Спомня си, че първия път, когато ходил, г-жа А. му заявила, че е в отпуск, дошла е да върши лична работа на кмета и не може да му обърне внимание. Следващият път, когато ходил, г-жа А. му казала, че е в обедна почивка и отново имала грубо държание, затова той ѝ казал, че повече не желае да се обслужва при нея и ще отиде да си свърши работа в гр.П.. Сочи, че на 04-ти април е ходил с намерение да си вземе документи за нивите, но г-жа А. не му свършила работа, не го изслушала и изобщо не му обърнала никакво внимание, а му казала „Напуснете!“. Бил закаран до с.Ч. от сестра си, а след това отишъл при Сашка Ф., която да ги упъти и закара до град П.. Заявява, че подавайки жалбата, не е имал желание г-жа А. да бъде наказана, а я е подал като обикновен гражданин, на който не са му свършили работа в държавна институция.

Представено е писмо-отговор до Р.К. от Началника на Общинска служба по З.-П., с изх. номер от *****г., с което жалбоподателят бива уведомен, че по подадената жалба е извършена проверка. В писмото се сочи: „...Служителката в офис Ч.- П.А. отрича да сте я посещавали на *****г. Твърди, че работи целодневно с кандидати земеделски-стопани, които подават заявления за регистрация и подпомагане в ИСАК за кампания 2022г. на ДФЗ. Те могат да потвърдят, че лице с Вашето име не е посещавало офиса. Служителката е запозната с кодекса на държавния служител и етичните норми на поведение. В тази връзка, отправих последно предупреждение на г-жа П.А. за отношението ѝ към гражданите, посещаващи офиса, както и че за повторно събитие от този род, ще последва следващо по ред дисциплинарно наказание.“.

Във връзка с факта, посочен в писмото- дали Р. К. е посещавал офиса, в който работи г-жа П.А., на 04.04.2022г., са поискани и събрани писмени и гласни доказателства. Повереникът на тъжителката е представил извадка от Системата за електронни услуги на Държавен фонд „З.“- относно заявление за подпомагане от В.И.Ч., от което е видно, че потребителят- П. Р. АТ. е стартирала проверка по това заявление последно на 04.04.2022г. в 11:45:35:00 ч.

Разпитан е като свидетел В.И.Р., който познава тъжителката П.А. и не познава лице на име Р.К.. Този свидетел твърди, че на 04.04.2022г., около 12:00 часа или малко по-рано е отишъл в офиса на службата по З. в с.Ч. за повторно чертане, започнало на предишна дата. Стоял там някъде до 17:00 часа и отново не успели да приключат. Казва, че когато отишъл в офиса, заварил там В.Ч. от с.Карлиево, изчакал го малко да приключи и след това П.А. започнала работа с него. Освен него и В.Ч. друго лице в офиса или близо до офиса нямало. Непознато за него лице също не било идвало.

Останалите събрани доказателства, следва да се обсъдят накратко, тъй като имат отношение към спорния по делото факт- дали заявеното в жалбата твърдение за „грубо и нелюбезно“ поведение от страна на П.А. е истинно или не.

Представена е към писмо изх. № *****/04.07.2022г. от Б.К.- началник на Общинска служба „З.“ – П. справка от електронна деловодна система „*****“, заедно с цялата кореспонденция към нея. Справката съдържа информация за няколко подадени жалби. Към кореспонденцията са приложени всички описани документи, като освен процесната жалба, подадена от Р.К., фигурира друга жалба, входирана под два различни

номера, но с аналогично съдържание и адресат. Тази жалба е адресирана до: началника на Общинска служба „З.“ – П., Областна Дирекция „З.“ – С. област, Министъра на МЗХГ и кмета на с.Ч.. Същата е наименована „Жалба от регистрирани земеделски производители стопанисващи земи в землището на с.Ч., община Ч., Софийска област“. Жалбата е подписана от 10 на брой лица. В съдържанието ѝ е записано с подчертан и потъмнен текст: „НЕ желаем в Земеделската служба в с.Ч. да бъдем обслужвани от служителката на офиса- г-жа П.А.!“. Посочено е, че: „...Същата се държи грубо и арогантно, когато се налага да посещаваме службата. Всеки един от нас има не един случай, когато г-жа А. влиза в спор, позволява си да повишава тон и дори да крещи...“. Описани са факти, които лицата считат за „обезпокоителни“. С жалбата е поискано да бъде ангажирана дисциплинарната отговорност на П.А. и същата да бъде преместена в друг офис.

Във връзка с горната жалба е изготвен доклад от началника на Общинска служба „З.“ – П. и установимо от свидетелските показания- П.А. е била временно преместена да работи в гр.П..

Във връзка със същата жалба П.А. е дала и подробни обяснения, в които твърди, че като дългогодишен служител на МЗХГ не си е позволявала да нарушава Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация. Посочила е, че вероятно на жалбоподателите не се е харесвало това, че при изпълнение на служебните ѝ задължения, се е налагало да им връща документи. Изказала е предположение, че става въпрос за кампания срещу нея, зад която вероятно стои г-жа Ф., тъй като тази стопанска година сем. Филипови имат. застъпвания с наследствени имоти на нейния съпруг. Посочила е, че жалбата е ползвана за разрешаване на лични проблеми.

Към писмото на Общинска служба „З.“- П. фигурира още една жалба, входяща в Министерство на З.то на *****г. от Г.С.- председател на Българския фермерски съюз. Тази жалба касае оплакванията по жалбата от „регистрираните земеделски производители“, като е описано какви нарушения евентуално е допускала П.А. и се иска „назначаване на незабавна проверка, след която да се предприемат мерки по преустановяване уронването на престижа на институцията, която представлява служителят П.А. и възобновяване на нормалния работен процес в офиса на с.Ч.“, тъй като се твърди, че до момента не били взети мерки във връзка с разрешаване на възникналата ситуация. Тази жалба не носи подпис на подателя- нито саморъчен, нито електронен. Същата жалба е изпратена по компетентност до Директора на Областна Дирекция „З.“ – С. област за извършване на проверка, резултати от която не са приложени. Във връзка с тази жалба началникът на Общинска служба „З.“- гр.П. е изготвил писмено уведомление до Директора на Главна дирекция „З. и регионална политика“ в Министерство на З.то, с което е посочил, че във връзка с жалбата от 20.09.2021г. работното място на служителя г-жа П.А. е било преместено от офис с.Ч. в офис гр.П. за 6 месеца, като през което време не са се наблюдавали действия и поведение, които да потвърдят изложеното в жалбата.

Приложено е и писмено искане с вх. № *****/19.10.2021г., адресирано до Министъра на З.то, горите и храните и до Директора на ОДЗ- С. област от „земеделски стопани и животновъди, ползващи услугите на ОСЗ-П. и конкретно на служителката в офис Ч.- г-жа П.А.“. Искане се служителката да бъде върната в офиса в с.Ч., като се посочват причините за това- най-общо: тъй като „служителката е компетентна и на никого не е отказвала съдействие“, „отзовава се своевременно при възникването на всеки един проблем“, „работи организирано, компетентно и бързо“. Посочено е, че подадената срещу нея жалба е основана на „лъжи и интриги, които вероятно нямат нищо общо с професионалните задължения...“. В списъка-подписка към искането са се подписали 36 на брой лица.

По инициатива на тъжителката са ангажирани гласни доказателства на трима свидетели.

Разпитаният като свидетел В.И.Р.- земеделски производител, твърди, че е един от хората, изготвили подписа в подкрепа на П.А.. Изготвянето ѝ се наложило от „некоректността на колегите“/цит./, които били пуснали жалба срещу нея“. Не знае какво точно се е случило, че да бъде подадена жалба срещу г-жа А., но тя била преместена в гр.П., в Службата по З.. Те искали да си върнат г-жа А. в Ч. и затова направили подписа. След това списъкът с подписаните се лица се депозирал в министерството. Този свидетел твърди, че е бил винаги коректно обслужван от г-жа А. в офиса в с.Ч.. За жалбата разбрал от самата П.А.. Твърди, че я е чел и че подписката в подкрепа на г-жа А. е започната на 19-ти октомври. Казва, че не всички хора, които са се подписали в подписката за връщане на П.А. в с.Ч., са земеделски производители, но всички се ползват от услугите на Поземлената служба и имат служебна работа с г-жа А.. За други жалби, подавани срещу П.А., свидетелят не знае.

Разпитан е като свидетел Н.Г.И., който твърди, че познава г-жа А. и с нея „чертае“ /цит./ от 2012-2013г., като всяка година между март и края на май месец, се „чертае“ по цял ден, като той задава на г-жа А. терена и тя го „чертае“, за да може информацията да отиде към ДФЗ. Казва, че по време на „чертането“ идват хора, г-жа А. прекъсва за малко, обръща им внимание, след което продължават, за да няма струпвания на хора. Казва, че отношението на г-жа А. към него винаги е било „професионално“ /цит./, никога не е ставал свидетел на конфликти и даже никога не си е помислял, че г-жа А. може да се държи арогантно към клиенти. Казва, че от 10 години „чертае“ там и никога не е ставал свидетел на спорове с клиенти. Свидателят знае, че П.А. е била „изтеглена“ /цит./ да работи в гр.П. временно заради подадена срещу нея жалба, като вид наказание и доколкото знае- през това време офиса в с.Ч. не е работил. Според свидетеля П.А. е била притеснена от уволнение- като всеки нормален човек и споделя, че е „нормално да се почувстваш притеснен, когато ти наложат наказание и ти знаеш, че не си виновен“ /цит./. От самата П.А. свидетелят бил научил за преместването ѝ и че то е следствие от подадена срещу нея жалба от „група земеделци“. Свидателят Иванов знае и какъв е поводът за завеждане на настоящото дело- това „че има жалба срещу г-жа А., че не си е изпълнявала съвестно задълженията“ /цит./ и че жалбата е подадена от Р., когото този свидетел не познава лично. Не знае по повод на тази жалба да са предприемани действия срещу г-жа А..

Разпитана е като свидетел и Т.Л.С., на която е предявена подписката към жалба вх. №РД-*****/20.09.2021г. и същата заявява, че от подписаните се 10 лица, само 9 лица се обслужват в офиса в с.Ч., където работи г-жа А.. Б.Й. бил от с.Мирково и нямал причина да ходи в офиса в с.Ч.. Казва, че в този офис ходят едни и същи лица и се засичат, поради това знае кои са. Тази свидетелка сочи, че е съпруга на земеделски производител, но тя се занимава с документацията и че досега с г-жа А. винаги са били в много добри отношения и не са имали спорове. Знае, че срещу г-жа А. е имало жалба за това, че не се е държала коректно с хората- за лошо обслужване, но самата тя такива наблюдения няма и с нея г-жа А. винаги се държала коректно. Свидетелката твърди, че лично е виждала жалбата и че г-жа А. ѝ я е показала. Знае за още една жалба, която също е виждала наскоро- от Фермерския съюз. На свидетелката е предявена процесната жалба, подадена от Р.К., която тя заявява, че не е виждала.

Ангажирани са свидетелските показания на още трима свидетели, поискани от защитата на подсъдимия.

Разпитана е като свидетел Х.Л.Р.- сестра на подсъдимия Р. Л. К.. Същата знае, че делото се води заради жалба, която брат ѝ е подал. Потвърждава, че те имат по наследство от своята баба земеделски земи на територията на с.Ч.. Свидетелката Р. потвърждава, че много пъти е придружавала брат си, като още миналата година са идвали в с.Ч. и понеже той няма шофьорска книжка, обикновено тя си взема отпуск и го кара. Идвали повече от три пъти и не свършили никаква работа в с.Ч.. Казва, че брат ѝ влизал, излизал и казвал, че

никой не му е обърнал внимание и са го изгонили. Свидетелката заявява, че не познава лично П.А., но може и да я е виждала. За случая, за който се отнася делото, свидетелката твърди, че е стояла в колата да чака брат си. Когато брат ѝ се върнал бил доста афектиран и казал, че ще пусне жалба. Казал ѝ, че служителката го е нагрубила и го е изгонила.

Разпитана е като свидетел А.С.Ф., която казва, че с Р.К. се запознали на 04-ти април, като преди това не се познавали. Р.К. отишъл при нея в базата им в с.Ч., където се намира тяхната земеделска техника и ѝ казал, че от общината са го насочили към тях, тъй като обработват техни земи. Когато поговорила с него разбрала, че земите са наследствени от баба му Я. и попадат в масивите, които нейното семейство обработва, като обаче никога не е имало договор за тези земи и по силата на закона са внасяли рента. Обяснила му, че си има начин, по който, като наследник да си получи рентата, но не знае какъв е давностния срок, който се прилага и може да отиде в Поземлена служба, където се подава заявление и в определен срок от Областна дирекция- С. му превеждат парите. След като му обяснила това, той казал, че много бърза, а тя му казала, че ще отидат заедно, за да може тя да помогне като каже кои точно ниви и масиви се обработват от тях. Р.К. бил със сестра си, като заедно всички се качили в колата и отишли в Поземлената комисия в с.Ч.. Там тя го изчакала отвън с идеята щом му поискат данните за нивите, да влезе и да ги каже, но ситуацията се развила по съвсем друг начин. Той влязъл, а тя го чакала отвън до вратата, защото г-жа А. не обичала да влизат по двама души, а и не било редно, с оглед пандемията. Изчаквайки го пред вратата, чула следните реплики: „Може ли да ме обслужите?“ или нещо подобно, а от казаното от г-жа А. чула само отделни фрази, казани на висок тон: „Няма да те обслужа! Махни се! Вън!“, след което той излязъл и си тръгнали, без да бъде обслужен. Свидетелката Ф. казва, че е била на мястото на г-н К.. Твърди, че от доста години ѝ се налага да работи с П.А. и разказва за ситуации, при които г-жа А. е отказвала да я обслужи. Казва, че след последния път, в който П.А. отказала да им „очертае“ земите, семейството им вече се обслужва в гр.П.. Свидетелката заявява, че първоначално си е мислела, че поведението на г-жа А. е лично към нея, но после разбрала, че тя се държи по същия начин и с другите хора. Твърди, че след като положението с обслужването станало „немислимо“ /цит./, подписаните в жалбата от 20.09.2022г. земеделски производители се събрали и решили, че трябва да реагират по някакъв начин, затова сигнализирали, че има проблем с обслужването. След като подали жалбата, началникът на общинската служба ги събрал всички 10 човека и казал, че иска да си изясни ситуацията, за да е сигурен, че проблемът действително съществува. Знае, че след подаване на тяхната жалба, се е събирала анти-подписка от всички останали земеделски производители в подкрепа на г-жа А.. В подписката фигурирали обаче според свидетелката лица, които никога не са се обслужвали в с.Ч.. Свидетелката твърди, че след като г-н К. излязъл, без да бъде обслужен от г-жа А., тя му обяснила, че е била на неговото място, но има вариант да бъде обслужен и в офиса в гр.П.. Свидетелката твърди, че не е завела Р.К. направо в службата в гр.П. само защото той казал, че бърза, а и мислела, че ще бъде обслужен, след като влезе и обясни какво иска, а тя подаде информацията. Свидетелката казва, че носела със себе си документ за номера на масива, номера на имота и табличка, която е публично достъпна в Държавен фонд „З.“, в която пише кой е обработвал имота, както и информация каква сума са внесли на човека през годините. Казва, че искала да помогне за заявлението, чрез което той трябва да си получи парите. Р.К. си носел документ, че е наследник. Свидетелката казва, че не за първи път ходи с някой човек, за да му помага и при предишни случаи хората са били обслужени – „дали добре, дали лошо, но са били обслужени“ /цит./. Свидетелката Ф. твърди, че няма лично отношение към г-жа А., а единствено е искала работата да върви и когато отиде- да бъде коректно обслужена.

Разпитана е като свидетел и Д. В. Ш., която заявява, че познава П.А. в качеството ѝ на служител на Общинска служба „З.“ – с.Ч. и я познава във връзка с работата си на земеделски производител, обработващ земи в с.Ч.. Свидетелката Ш. твърди, че обслужването от страна на г-жа А. е коректно, но нейното отношение към хората е „крайно негативно, арогантно,

надменно“ /цит./. Казва, че г-жа А. не търпи чуждо мнение и когато се е случвало да ѝ опонира, тя започвала да крещи. Няколко пъти, почти постоянно, ѝ повишавала тон. Казва, че двете влизали в спорове, когато г-жа А. я притискала да носи определени документи и да върши определени действия щом тя ѝ каже, независимо, че сроковете не са изтекли. Свидетелката казва, че „или трябва да се случат нещата, които тя /г-жа А./ иска и по начина по който тя иска или си събирам нещата и отивам да се обслужа в гр.П.“ /цит./. Свидетелката твърди, че се е случвало за едно и също нещо да ходи няколко пъти в офиса в с.Ч., защото според г-жа А. документите не били попълнени правилно, а после се оказвало, че са попълнени правилно. Свидетелката твърди, че се е подписала на жалба от група земеделски производители от с.Ч., като жалбата била срещу негативното отношение на г-жа А. и затова, че не могат да работят с нея. Във връзка с жалбата твърди, че г-н Костов-прекият началник на г-жа А. в гр.П., ги събрал всички, които са подали жалбата, за да си изкажат мнението и всеки да каже за какво точно се е подписал срещу г-жа А.. Г-жа А. не дошла на срещата, а след като г-н Костов ги изслушал, г-жа А. била преместена от службата в с.Ч. да работи известно време в гр.П., но сега отново е върната в с.Ч.. Свидетелката твърди, че със служителите, които са идвали да заместят А., не е имало проблеми и лесно се е вършела работа.

По делото е изследвано съдебното минало на подсъдимия Р.К., като от приобщената справка за съдимост на същия се установява, че той не е бил осъждан до момента, нито освобождаван от наказателна отговорност за извършено престъпление от общ или частен характер.

ОТ ПРАВНА СТРАНА:

Подсъдимият Р. Л. К. е обвинен за извършване на престъпление спрямо тъжителката П. Р. АТ. с правна квалификация *чл.148, ал.2, предл.1 вр. ал.1, т.3 вр. чл.147, ал.1 НК.* - „клевета“ при квалифициран състав – нанесена на „длъжностно лице“.

От обективна и субективна страна:

Цитираната в тъжбата жалба несъмнено е установено от всички събрани доказателства, че е била написана, подписана и входирана в Общинска служба „З.“ – гр.П. от подсъдимия Р.К., който признава, че е автор на жалбата и че със същата се е пожалил от „грубо и нелюбезно“ отношение към него от страна на тъжителката П.А., което „е прераснало в скандал“. В този смисъл и съдържанието на жалбата, т.е. репликите, които тъжителката намира за клеветнически, също се установяват по категоричен начин.

Установено е по несъмнен начин и че тъжителката П.А. е имала качеството „длъжностно лице“ към момента на депозиране на жалбата от подсъдимия К.. Понятието „длъжностно лице“ има легална дефиниция в чл.93, т.1 НК. Тъжителката, като „главен специалист“ в Общинска Служба „З.“ към Министерството на З.то, е изпълнявала служба в държавно учреждение. Това кореспондира на критериите, визирани в чл. 93, т.1, буква "а" НК досежно качеството „длъжностно лице“. Инкриминираното деяние е извършено по повод нейната служба, което се установи от събраните по делото доказателства, доколкото именно по отношение дейността на А. като служител в ОСЗ-П. е изразил недоволство и е направил определени твърдения подсъдимият.

При клеветата деецът разгласява за друго неистински позорни обстоятелства или му приписва престъпление, което не е извършено. Обект на защита са обществените отношения, осигуряващи ненакърняване на доброто име на личността в обществото, на положителната обществена оценка за него. „Позорно обстоятелство“ са онези конкретни факти и обстоятелства, чието разгласяване е опасно за доброто име на човека, като те могат да се отнасят до минало и настоящо поведение, до служебни и обществени прояви или такива от личния му живот, както и отрицателни качества на личността, които я характеризират негативно /Решение № 85 от 10.02.2014 г. по нак. д. № 2383/2013 г. на

Върховен касационен съд/. В конкретния случай може да се приеме, че заявеното от подсъдимия относно отношението на П.А. към клиентите на институцията, в която работи, е „позорно“ и в случай, че е истинно доброто име и добрата обществена оценка за тъжителката П.А. биха били разколебани и накърнени.

Съгласно трайната съдебна практика елемент от обективна страна на престъплението клевета е разгласяването на позорни или престъпни обстоятелства. „Разгласяването“ като форма на изпълнителното деяние изисква деецът да е съобщил свои твърдения, зад които застава, като претендира, че тези обстоятелства са обективен факт /Решение № 426 от 07.01.2016 г. по н. д. № 1183/2015 г. на Върховен касационен съд, 1-во НО/. В настоящия случай може да се счита, че разгласяване е извършено чрез довеждане на позорните твърдения до знанието на поне едно трето лице, в случая- началниците на общинската служба по З. в гр.П. и областната служба по З.- Софийска област.

Спорен момент, от значение за изводите по делото, е „истинността“ или „неистинността“ на разгласените твърдения. Повереникът на тъжителката счита, че истинността на заявените с жалбата обстоятелства не е доказана, а на точно противоположното мнение е защитникът на подсъдимия, считайки за доказано, че тъжителката е имала грубо отношение не само към нейния подзащитен, но и към други лица.

За съставомерността на деянието е необходимо не само разгласените факти и обстоятелства да са позорящи от гледна точка на морала, но и да не отговарят на действителността, т.е. да са неистински /Решение № 85 от 10.02.2014 г. по нак. д. № 2383/2013 г. на Върховен касационен съд/. Тук съдът следва да отбележи, че се събраха доказателства и в двете насоки и в крайна сметка от всички тях не може да се достигне до непротиворечив извод, че разгласените твърдения са истинни или неистинни. Нито един от разпитаните свидетели не е присъствал на самото посещение на подсъдимия К. в офиса на Службата по З. в с.Ч., за да възприеме пряко как се е развила комуникацията между него и служителката А.. Свидетелката Х.Р. е придружила брат си до въпросния офис, но го е изчакала в колата. Единственият факт, за който тя може да даде сведения и съдът кредитира показанията ѝ в тази връзка е, че такова посещение се е състояло и че брат ѝ се е върнал бързо, афектиран и без да е свършил работата, за която е отишъл. Тъжителката е заявила в обясненията пред прекия си началник, а по делото е ангажирала и гласни доказателства за това свое твърдение- че такова лице не е посещавало офиса, в който работи в с.Ч. на 04.04.2022г. Това обаче не може да се възприеме за вярно. Разпитан е един свидетел- В.Р., който твърди, че на 04.04.2022г. е бил от около обяд до 17:00 часа в офиса, при г-жа А. и непознато за него лице не е идвало. Твърди, че е засякъл там единствено В.Ч.- друг земеделски производител и е изчакал г-жа А. да приключи работа с него. От справката от ДФС се вижда, че служителката П.А. е стартирала работа с лицето В.Ч. в 11:45 часа. Подсъдимият пък твърди, че е отишъл в офиса около 11:45 часа, без обаче да се ангажира с точност относно часа, и там не е имало други хора. От това не следва извод, че Р.К. не е ходил в офиса на ОСЗ в с.Ч. на 04.04.2022г., а по-вероятният извод е, че той е посетил офиса преди 11:45 часа, когато В.Ч. все още не е бил там. Освен, че са налични гласни доказателства за посещението на Р.К. в офиса на ОСЗ в с.Ч., логиката не предполага той да подава жалба ако не е имал никакво съприкосновение и комуникация с тъжителката. Свидетел, чиито показания биха могли да представляват пряко доказателство за проявена грубост от страна на П.А., е Александрина Ф., чиито показания обаче, както бе поискано и от повереника на тъжителката - адв.Ц., не могат да бъдат кредитирани поради няколко причини. Първата е, че самият подсъдим отрича тази свидетелка да го е придружавала до офиса на службата по З. в с.Ч. и твърди, че тя го е придружила впоследствие единствено до офиса в гр.П.. Нейните показания са подробни, но въпреки това няма доказателства, освен нейните собствени твърдения, че тя е присъствала на мястото. Няма и логика в твърдението ѝ да е стояла пред вратата на офиса, предвид че е искала да съдейства за попълването на

заявлението и да представи намиращи се у нея документи. На второ място, тази свидетелка е сред лицата, подали няколко месеца по-рано жалба срещу тъжителката с подобни твърдения- „за грубо и арогантно“ отношение от нейна страна, поради което е възможно да се възползва от процесния случай, за да затвърди тези свои твърдения. В този смисъл, преки доказателства за истинност или неистинност на заявеното от Р.К. в подадената от него жалба няма. Съществуват косвени доказателства в противоположен едни на други смисъл относно това дали обичайното поведение на тъжителката П.А. е грубо и нелюбезно. Една част от свидетелите твърдят, че тя така се отнася по принцип към посетителите на службата, а друга част от свидетелите сочат, че тя има професионално поведение и никога не са ставали свидетели и не са били потърпевши от нейно некоректно или грубо отношение. Има подадена предишна жалба срещу тъжителката от 10 на брой лица, в която жалба са отразени определени твърдения, охарактеризиращи тъжителката именно като груба и невъздържана личност, по повод на която жалба същата е била преместена да работи в гр.П. от прекия си ръководител, в чийто доклад е отразено, че в периода от 6 месеца, през които дейността на служителката в гр.П., е наблюдавана, не са установени нейни прояви от вида на описаните в жалбата. Има подадено и искане от 36 на брой лица в защита на тъжителката, където тъжителката е представена в противоположна светлина- като отзивчив и любезен човек. Не е извършвана обаче задълбочена проверка от работодателя, която да установи кои от описаните в жалбата и контра-подписката твърдения са верни. Именно поради това е подадена и нова жалба от страна на председателя на Българския фермерски съюз, с искане за по-задълбочена проверка по случая, по която към момента не са представени доказателства, да има резултат. Независимо обаче дали ще се потвърди заявеното в жалбата на земеделските производители, то няма пряко отношение към процесния случай и може да служи единствено за индиция относно склонността или не на тъжителката да проявява поведение, каквото подсъдимият ѝ е вменил с жалбата. Поради неустановяване по несъмнен начин, че тъжителката се е отнесла по определен начин към подсъдимия, който в обществото би могъл да се приеме за „груб“, не следва да се обсъждат и съображенията на защитата относно това какво поведение дължи държавният служител съобразно нормативноопределените етични правила и дали тъжителката е спазила тези правила и принципите, налагащи „учтивост“.

Следва да се посочи, че факти, чиято истинност не е доказана по несъмнен начин, за целите на процеса, следва да се приравнят на „неистинни“, каквато оборима презумпция може да се изведе от разпоредбата на чл.147, ал.2 НК, според която „Деецът не се наказва, ако се докаже истинността на разгласените обстоятелства или на приписаните престъпления“. В случая обаче дори не може да се счете, че в жалбата са изложени факти, чиято истинност би могла да се подложи на преценка, тъй като е извършена оценъчна дейност на факти, които обаче са останали в съзнанието на подсъдимия, тъй като той не е изложил конкретно в какво се е изразило грубото и нелюбезно отношение на П.А. към него.

В настоящия случай, съдът счита, че от текста на самата жалба и от събраните доказателства, може да се направи извод, че подсъдимият Р.К. е изказал мнение, а не клеветнически твърдения. Същият е възприел отношението, което е имала служителката на ОСЗ- г-жа П.А., към него, като „грубо“ и „нелюбезно“, като обаче критериите за „любезност“ са до известна степен предопределени от субективните възприятия на лицата, нивото им на търпимост към останалите и очакванията, които имат, при упражняване на определени свои права. Доколкото в жалбата не е описана конкретната ситуация и поведение /реплики или жестове/ на П.А., които жалбоподателят е изтъквал като „груби“ и „нелюбезни“, то същият е изказал свое мнение, а не е направил клеветническо твърдение. Изводът му, че служителката на ОСЗ се е отнесла „грубо“ и „нелюбезно“ към него, както заяви и той самият в обясненията си, е базиран на факта, че тя е отказала да го обслужи, като причините за това може да са най-различни /извиними или неизвиними/, но през призмата на неговите възприятия, това е било израз на грубост. Оценъчната квалификация

на определено поведение според съда е израз на мнение, а не твърдение за клеветнически факт, макар това мнение да е в състояние да накърни доброто име на лицето, за което е изказано, в обществото.

От значение относно извода за евентуалното извършване на престъпление е още дали с подаването на жалба /в конкретния случай до началниците на общинската служба по З. в гр.П. и областната служба по З.- Софийска област/ може да бъде осъществено престъплението „клевета“ или подаването на жалба представлява упражняване на конституционно предвидено право на гражданите по чл.45 от Конституцията на Република България, както твърди защитата на подсъдимия.

Още в Решение № 435/27.06.1955 г. по н.д. № 415/1955 г., ВО върховният съд е намерил повод да обсъди правото на гражданите да подават молби, жалби и петиции до съответните власти в светлината на възможността, упражнявайки това свое право, същите да засегнат честта и личното достойнство на лицата, срещу които е подаден сигналът. Според цитираното решение на практика конституционноустановеното право на жалба не би било гарантирано, ако се допусне гражданите да бъдат привлечени към наказателна отговорност за клевета или набеждаване във всички случаи, когато изнесените от тях позорни обстоятелства или престъпни прояви се окажат неверни или недоказани. Европейският съд по правата на човека /ЕСПЧ/ в своята практика - напр. „Маринова и други срещу България“, „Шахънов и Полфрийман срещу България“ и др. /цитирани и от защитника на подсъдимия/, посочва, че твърдения, направени в жалби или показания пред властите, не могат да се разглеждат като „разгласяване“ на клеветнически твърдения, тъй като техните автори не възнамеряват да накърнят репутацията на лицата, за които се отнасят, а целят да упражнят правото си да подават жалби, да докладват нередности или да търсят помощ от страна на властите. Съдът в Страсбург е отбелязал, че по този начин се реализира възможност в едно демократично общество, управлявано от върховенството на закона, частно лице да докладва за нередност в поведението на длъжностно лице, независимо, че подобни твърдения могат да окажат негативно влияние върху професионалния статус на длъжностното лице, да подкопаят авторитета му, да отнемат време и ресурси и да доведат до дисциплинарни санкции срещу него. Съдът в Страсбург е застъпил становище, че по принцип гражданите трябва да са в състояние да подават жалби срещу длъжностни лица до техните йерархични началници /каквото в случая се явява началникът на ОСЗ-П. спрямо тъжителката като служителка в същата служба/ без риск от наказателни санкции, дори когато такива жалби представляват твърдения за престъпления и дори ако техните твърдения при разглеждане се окажат неоснователни. Застъпено е разбирането, че по принцип проверка по отношение на длъжностно лице, инициирана от жалба на гражданин, не може да бъде разглеждана като неправомерно засягане репутацията на проверяваното лице, доколкото правото на жалби на гражданите е конституционно закрепено в чл.45 от Конституцията на Република България и упражняването му е с цел да се потвърди или отхвърли твърдението на жалбоподателя.

Възприетото в българската и европейската съдебна практика, цитирано по-горе, се споделя и от настоящия съд. Практиката обаче поставя и граници на правото на гражданите да подават жалби и да изказват мнения. Съдебната практика приема, че „добросъвестността“ е разграничителният критерий между правото на мнение и клеветническото твърдение /Решение № 227 от 12.06.2015 г. на ВКС по н. д. № 554/2015 г., II н. о./, а също и граница на конституционно закрепеното „право на жалби“ /Решение № 248 от 18.05.2009 г. на ВКС по КНД № 220/2009 г., I НО./, доколкото е недопустим подход, при който обличените в жалба или сигнал позорни факти и/или извършени престъпления са винаги несъставомерни. В този смисъл, необходимият разграничителен критерий между това кога едно изявление е престъпление по чл.148 НК и кога е израз на субективно и гарантирано от закона право, е обстоятелството дали лицето, направило изявлението, е било или не „добросъвестно“.

В настоящия случай не са налице обстоятелства, които да навеждат на извод, че подсъдимият Р.К. е действал недобросъвестно, подавайки процесната жалба и че е преследвал друга цел, освен позволената му от закона- да сигнализира за нередност в поведението на длъжностно лице. Жалбата е твърде лаконична, за да преследва клеветническа цел. Не се установява и евентуален мотив за оклеветяване на тъжителката, която подсъдимият е виждал броени пъти в служебно нейно качество и нямат други лични взаимоотношения.

Не съществува спор, че престъплението "клевета" – в основния и квалифицираните му състави, може да бъде осъществено единствено и само при форма на вината „умисъл“, като извършителят трябва да съзнава неистинността на разгласените обстоятелства, това, че те са позорни и да цели или допуска узнаването им.

В трайната практика на ВКС се приема, че от субективна страна клеветата е умишлено престъпление, поради което умисъл ще липсва в случаите, когато деецът съобщава определени факти, воден от субективната увереност за истинността им.

Както вече бе посочено, подсъдимият, с подаването на жалбата до двете служби по 3.-общинска и областна, е изказал мнението си как служителката П.А. се е отнесла към него, квалифицирайки като „грубо“ и „нелюбезно“ нейно поведение, което не е описал с конкретни факти. Субективната му увереност, че спрямо него е проявена грубост и нелюбезност, е била налице, което изключва умисълът за извършване на престъпление.

В конкретния случай доказателствата еднопосочно навеждат на извода, че подсъдимият е действал добросъвестно - като неудовлетворен гражданин, а не е преследвал забранена от закона цел – да оклевети тъжителката. Следва да се отбележи, че подсъдимият не е лице със специални знания- напр. юрист, от когото да се очаква да упражни правото си на жалба по начин, който да изключи ползването на изрази, които биха могли да се квалифицират като такива с клеветнически характер и да формулира жалбата си така, че да изключи риска от наказателна репресия срещу себе си.

С оглед на изложеното, в случая съдът приема, че подсъдимият е упражнил свои конституционно закрепени права - правото свободно да изразява мнението си и правото да подава жалби и да сигнализира компетентните органи при констатирани /според него/ нередности, за да защити свои застрашени права или законни интереси. Подсъдимият е изложил своята представа за поведението на тъжителката по допустим начин, а именно: в жалба до представляващия институцията ръководител и не я е разпространявал до по-широк кръг лица.

С оглед на всичко гореизложено, Съдът оправда подсъдимия Р.К. за извършване на престъплението „клевета“ в квалифициран състав по смисъла на чл.148, ал.2, предл.1 вр. ал.1, т.3 вр. чл.147, ал.1 НК.

По гражданския иск:

С оглед липсата на правопораждащия отговорността за вреди факт- неправомерно поведение от страна на ответника, Съдът отхвърли предявения граждански иск. Дори присъдата да бе в обратна насока и подсъдимият да бе признат за виновен за извършване на престъплението „клевета“, гражданският иск отново би се явил неоснователен. Това е така, тъй като не се доказва какви конкретни неимуществени вреди е претърпяла тъжителката. Събраха се единствено лаконични свидетелски показания, че същата се е почувствала притеснена да не загуби работата си. Установи се обаче, че притеснението ѝ е възникнало по всяка вероятност не в следствие на жалбата на Р.К., а на жалбата, подадена на 20.09.2021г. от група земеделски производители, по повод на която е била преместена временно да работи в гр.П.. Както правилно отбеляза защитникът на подсъдимия- адв.П., установява се, че тъжителката сама е разгласила жалбите, подавани срещу нея, пред обществеността на с.Ч., поради което евентуалната вреда – изпитано неудобство – няма как да е в причинно-

следствена връзка с подаване на жалбата от Р.К.. За да е основателен един иск с правно основание чл. 45 ЗЗД, е необходимо да са налице кумулативно елементите от фактическия състав на непозволеното увреждане: виновно извършено деяние, причинени вреди, причинна връзка между деянието и вредите. В конкретния случай не се установи никой от тези елементи, поради което съдът счита предявения граждански иск за обезщетяване на неимуществени вреди в размер на 5 000 лв., предявен съвместно с тъжбата, за неоснователен и го отхвърли.

По разноските:

На основание чл.190, ал.1 НПК, доколкото подсъдимият е оправдан, а същият е ползвал услугите на защитник и е навел претенция за присъждане на разноски, сторените от него такива - в размер на 900.00 лв., са възложени на тъжителката П.А..

По изложените съображения Съдът постанови присъдата си и изготви мотивите към нея.

Мотивите са изготвени на 04.08.2022 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: